

Adósság: naponkénti döntés

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 5Mózes 28:12; Zsoltár 37:21;

Példabeszédek 13:11; 21:5; Máté 4:3-10; 6:33; 2Korinthus 4:18

„Adjátok meg azért mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, az adót; akinek a vámmal, a vámot; akinek a félelemmel, a félelmet; akinek a tisztességgel, a tisztességet. Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte” (Róm 13:7-8).

Előfordul, hogy az ember szerencsés és talál valakit, aki hajlandó némi öszeget kölcsönözni neki. Talán az illető szándékai tiszták, mert valóban segíteni akar azon, aki megszorult. A legtöbb esetben azonban nem szívjóságból adnak kölcsön, hanem azért, mert keresni akarnak, többet kérnek vissza, mint amennyit adtak.

Jó mindent megtenni azért, hogy elkerüljük az adósságot. Persze bizonyos esetekben – például ház- vagy autóvásárlás, imaházépítés vagy felsőfokú tanulmányok miatt – fel kell venni némi kölcsönt, de azt is a lehető legelőbbel, és jó minél hamarabb visszafizetni.

Legyünk óvatosak! Amikor olyan pénzt költünk el, ami még nem áll a rendelkezésünkre, az oda vezet, hogy „jellemünk fő vonása lesz a kapzsiság és a földi kincsek szeretete. Amíg ezek a vonások uralkodnak, az üdvösség és a kegyelem háttérbe szorul” (Ellen G. White: *Early Writings* [Tapasztalatok és látomások, lelki ajándékok]. 267. o.).

Gyakoroljunk önfegyelmet és tegyünk meg mindent az adósságok elkerüléséért! Ezen a héten azt fogjuk megvizsgálni, mit mond a Biblia az adósságról.

KÖLCSÖNKÉRNI ÉS KÖLTENI

Elizeus és a prófétatanítványok fát vágtak a Jordán folyó partján. Ott történt, hogy „amikor egyikőjük egy fát akart kivágni, a fejsze vasa beleesett a vízbe. Akkor így kiáltott: Jaj, édes uram! Pedig ezt is kölcsönkértem” (2Kir 6:5, ÚRK)! A „kölcsönkérni” kifejezés azt jelzi, hogy valaki más tulajdonát használjuk, az ő engedélyével. Ez persze kockázattal és felelősséggel jár. Eből a szempontból a kölcsönkért pénz nem különbözik a kölcsönzött fejszétől, de a helytelen használatának súlyosabb következményei lehetnek.

Pénzt kizárólag azért kérünk kölcsön, hogy elköltjük. Az így felvállalt anyagi kockázat abban áll, hogy feltételezzük: képesek leszünk visszafizetni, az anyagiak terén nem vár ránk különösebb (kedvezőtlen) fordulat. A jövőt azonban nem ismerjük (Préd 8:7), tehát mindig kockázatos a kölcsön felvétele.

Az alábbi igeversek mit mondanak az adósságról?

Zsolt 37:21 _____

Préd 5:5 _____

5Móz 28:44-45 _____

Talán arra gondolunk, amikor pénzt kérünk kölcsön, hogy majd bölcsen használjuk fel. Csakhogy igen összetett problémákhoz vezet a kísértés, hogy költjük el, amink van, akkor is, ha kölcsönöztük. Kölcsönöket költve sokan olyan nagy lábon élnek, amit egyáltalán nem engedhetnének meg maguknak. A fogyasztói társadalmat az a kísértés hajtja, hogy költjük el azt, amit kölcsön kapunk. Ez egyaránt érinti a gazdagokat és a szegényeket. Ilyen kísértés esetén Isten kegyelmes segítségét kell kérnünk (1Kor 10:13), mert az eladósodás átokká válhat (5Móz 28:43-45).

Ne essünk bele a kölcsönkérés rossz szokásába! Amit felvettünk, azt fizessük vissza, amilyen gyorsan csak tudjuk! Meg kell tanulnunk bölcsen gazdálkodni az anyagiakkal, jól kezelni Isten pénzét! Ne hagyjuk, hogy a világ gazdagsága uralkodjon rajtunk!

Persze néha valóban szükségünk van kölcsönfelvételre, de körültekintően tervezzünk, és amilyen hamar csak tudjuk, törlesszük az összeget!

Milyen lelki veszély leselkedik arra, aki adósságba keveredik?

A SÁFÁRSÁG ÉS A VÁGYAK AZONNALI KIELÉGÍTÉSE

„S ekkor Jákób adott Ézsaunak kenyeret és főtt lencsét, és ő evett és ivott, majd fölkelt és elment. Így vetette meg Ézsau az elsőszülöttséget” (1Móz 25:34, ÚRK). Ézsau kemény vadászember volt, az ösztönei hajtották. Amikor megérezte a lencse illatát, amit a testvére főzött, azonnal meg akarta kapni a vacsorát, pedig nem állhatott éppen az éhhalál küszöbén. Erőt vettek rajta az érzései és vágyai, engedett a pillanat késztetésének, felülírva a józan ész logikáját, és vágyainak azonnali kielégítéséért cserébe odaadta elsőszülöttségi jogát. Amikor viszont vissza akarta kérni, nem kapta meg, „*noha könnyek között kereste*” (Zsid 12:17, ÚRK). Jézus példája éppen ellenkező. Háromszor kísértette meg Sátán a Megváltót a negyven napig tartó böjt után, amikor valóban éhezett (Mt 4:3-10). Jézus azonban a maguk valóságában látta a kísértéseket, és még a végsőig legyengülten sem engedett a vágyak, hogy éhségét csillapítsa. Egész életében megtagadta a bűn és a vágyak kielégítésének örömeit, ezzel bemutatta, hogy kegyelme által mi is győzhetünk a bűn felett. Nem cserélte el, nem is tékozolta el elsőszülöttségi jogát, és minket is arra hív, hogy legyünk az örökostársai (Róm 8:17; Tit 3:7). Úgy tarthatjuk meg elsőszülöttségi jogunkat, ha követjük Jézus példáját, amit a kísértésekkel szembeni harcban mutatott (1Kor 10:13). A legjobb, amit a világ felkínálhat, hogy tapasztaljuk az „itt és most” érzését, hiszen az öröklétre nincs – nem is lehet – ajánlata. Önmagunknak élni szöges ellentéte az Istertért való élésnek.

Mit tanítanak a következő versek a vágyak azonnali kielégítésében rejlő lehetséges veszélyekről – még a hűségesek esetében is? 1Móz 3:6; 2Sám 11:2-4; Róm 8:8; Fil 3:19; 1Jn 2:16

Aki mindenképpen azonnal akarja kielégíteni a vágyait, nem képes uralodni a gondolatain. Ez a vonás a türelem esküdt ellensége és aláássa a hosszú távú célok megvalósítását, sőt a hitelességet is. A vágyak kielégítésének késleltetése tanult magatartásforma, egy élet munkája. Segít megbirkózni a különböző élethelyzetekkel és kényszerítő körülményekkel, és felméri például, hogy nem valami bölcs dolog sok kölcsönt felvenni. Ez a gondolat azonban nem népszerű a világban, ahol az azonnali jutalom, a gyors megoldások, a „gazdagodj meg rövid idő alatt” módszerek váltak népszerűvé. Amikor valaki tapasztalta, milyen az, ha azonnal megkapja, amit akar, valószínűleg újra és újra a rövid távon elnyerhető beteljesülést fogja választani. Isten ajándékainak sáfárai azonban ne essenek ebbe a csapdába!

A KERETEINKEN BELÜL MARADNI

„Kívánatos kincs és olaj van a bölcs házában, a bolond ember pedig eltékozolja azt” (Péld 21:20, URK). Ez a vers szembeállítja a takarékos, felelősségteljes gazdálkodást a luxusra vágyó, költekező magatartásformával. A balga ember nem úgy tervezi az életét, hogy a keretein belül mozogjon. Két kézzel szórja a pénzt, beleértve azt is, amit kölcsönkért, és úgy érzi, hogy az anyagi megfontoltság vagy a takarékos, beosztó életmód csak teher, akár a diéta. Amennyiben kölcsönt kell felvennünk, például házvásárlásra, azt is csak alaposan átgondolva tegyük, azzal a biztos elhatározással, hogy a kereteinken belül fogunk maradni! Aki gazdag, a vagyona miatt könnyen maradhat a lehetőségein belül. Az ő problémája viszont az, hogy mindig a vagyon miatt aggódik, a megtartásáért. Aki pedig szűkös keretből gazdálkodik és fizetéstől fizetésig él, nem a vagyon miatt aggódik, hanem a pusztá létfenntartásáért. A Biblia azt tanácsolja mindannyiunknak, hogy maradjunk a kereteinken belül. Amit Pál javasol, talán szélsőségesen egyszerűnek neveznénk: „De ha van élelmünk és ruházatunk, elégedjünk meg vele” (1Tim 6:8). Pál számára nem voltak annyira fontosak a földi javak, mert a Krisztusban való életet tartotta szem előtt (Fil 1:21).

Milyen alapelvre kell feltétlenül emlékezni? Mt 6:33 szavait olvasva hogyan lehetünk biztosak abban, hogy így éljük az életünket?

Anyagi javainkra ne úgy gondoljunk, mint jövedelemre, hanem felelősen kezelendő forrásra. A feladat véghezviteléhez pedig költségvetést kell készítenünk. A költségvetés megtervezése tanult készség, amit folyamatosan és átgondoltan csiszolni kell. Az önfegyellemmel kialakított gyakorlat és erőfeszítés feltétlenül szükséges ahhoz, hogy kiegyensúlyozott költségvetési tervet készítsünk (Péld 14:15). Ha szilárdan elkötelezzük magunkat amellest, hogy a költségvetésünket sikerre visszük, képesek is leszünk elkerülni a kétségbeejtő anyagi problémákat és hibákat. Készítsünk költségvetést, ha gondunk van a pénzkezeléssel! Nem kell bonyolult rendszerre gondolni. Néhány hónapon át összesítsük a kiadásainkat, majd határozzunk meg egy átlagot a havi kiadásokra! A lényeg, hogy mindenképpen maradjunk a keretek között és tegyünk meg minden tőlünk telhetőt az adósság elkerüléséért!

Olvassuk el Lk 14:27-30 szakaszát! Jézus a tanítványság árát itt egy építész példájával illusztrálja, akinek fel kell becsülnie a költségeket, mielőtt tornyot építene, nehogy ne tudja befejezni. Mi a tanulsága ennek a példának a sáfársággal kapcsolatban?

KERÜLNI AZ ADÓSSÁGOT

Olvassuk el 5Móz 28:12 versét! Miért nem szabad tehát túl sok kölcsönt felvenni? Milyen alapelvet látunk itt?

A józan ész azt súgja, hogy amennyire csak lehet, kerüljük az adósságot. A Szentírás határozottan óv attól is, hogy kezességet vállaljunk mások adósságáért (Péld 17:18; 22:26). A kölcsön felvételétől talán azt várjuk, hogy biztosítja majd a jövőnket, de valójában arra kényszerít, hogy gyenge anyagi helyzetünk miatt alá vessük magunkat a visszafizetés kötelezettségének. Alattomos szer ez, aminek még a keresztények is nehezen tudnak ellenállni, nehezen kezelik. A kölcsön felvétele talán nem erkölcsi vétség, de azt egyértelműen kijelenthetjük, hogy egyáltalán nem erősíti lelki életünket.

„Szigorúan ügyeljünk a takarékoságra, különben nehéz terheket veszünk a nyakunkba. Tartsuk kiadásainkat keretek között! Kerüljük az eladósodást, akár a leprát” (Ellen G. White: *Counsels on Stewardship* [Tanácsok a sáfárságról]. 272. o.)!

A kölcsön felvétele anyagi értelemben rabságot jelent, mert amint az Ige írja: „*aki kölcsönt vesz, szolgája a kölcsönadónak*” (Péld 22:7, ÚRK). „Ígérjétek meg ünnepélyesen Istennek, hogy kegyelme által visszafizetitek az adósságot, és ezt követően senkinek sem fogtok tartozni, még ha zabkásán is kenyéren kell is élnetek! Amikor arról van szó, hogy mi kerül az asztalra, könnyű 25 centeket elkölteni fölös dolgokra. Tegyétek félre a pennyket, akkor a dollárok majd maguktól gyűlnek! A pennyk itt, ott, amott történő elköltése egy idő után sok dollárnyi pénzkidobást jelent. Tagadjatok meg magatoktól bizonyos dolgokat legalább addig, amíg adóssághegyek állnak körülöttetek! Tagadjatok meg magatoktól azt, amit szerettek, ne hódoljatok az étvágyatoknak, gyűjtsétek össze a pennyket és fizessétek ki az adósságot! Dolgozzátok le, amilyen hamar csak lehet! Amikor majd szabad emberként járhattok, mint aki senkinek nem tartozik semmivel, meglátjátok, micsoda győzelmet arattok” (Ellen G. White: *Counsels on Stewardship*. 257. o.)!

Az adósság ingatag alap ahhoz, hogy a keresztények arra álljanak. Árt lelki életünknek és hátráltatja Istenért végzendő munkánkat is. Gátolja, hogy bizalommal tudjunk adni másnak, mint ahogy Isten áldásaitól is megfoszt.

Milyen döntéseket hozhatunk most azért, hogy elkerüljünk minden szükségtelen adósságot? Mit kell megtagadnunk magunktól annak érdekében, hogy elkerüljük az adósságot?

TAKARÉKOSSÁG ÉS BEFEKTETÉS

„A szükségtelenül elszórt pénz dupla veszteség. Nemcsak az összeg úszik így el, hanem az a lehetőség is, amire bölcsőbb döntéssel fordíthattuk volna. Amennyiben félretesszük, kamatozhatott volna; ha valakit kisegítettünk volna vele, akkor a mennyben helyeztük volna el... A takarékoság életelv, ami javíthat a pénzkezelési módszerünkön. Nem engedjük, hogy a pénz hajtson, amerre csak a hóbortjaink üznek, hanem uralkodunk rajta” (Randy C. Alcorn: *Money, Possessions and Eternity* [Pénz, vagyon és az örökkévalóság]. Carol Stream: Illinois, 2003, Tyndale House Publishers, 328. o.).

Olvassuk el Péld 13:11, 21:5 és 13:18 verseit! Milyen gyakorlati tanácsokat találunk ezekben az igékben, amelyek segítenek a helyes pénzkezelés módjának elsajátításában?

A sáfár a családi szükségletek és a mennyei befektetés érdekében takarékoskodik, miközben Isten javait kezeli. Itt nem az a lényeg, hogy valakinek mekkora a vagyona, hanem az, hogy mindenképpen biblikus pénzkezelési elveket alkalmazzunk. Bölcsen kell takarékoskodni a család szükségleteire is. Annak érdekében, hogy a minimumra csökkentjük a veszteséget, vázoljuk fel a kockázatot (Préd 11:1-2)! A modell megvalósításának két kulcsfontosságú eleme, hogy csökkentjük minimálisra az igényeinket (Péld 24:27) és kérjünk szakszerű tanácsot (Péld 15:22)! Miközben a szükségleteinket betölti Isten és gyarapszik a vagyonunk, mindig tartsuk szem előtt a következőt: „*emlékezz arra, hogy az ÚR, a te Istened ad neked erőt a gazdagság megszerzésére, hogy megerősítse szövetségét, amelyre esküt tett atyáidnak, ahogy az ma is van*” (5Móz 8:18, ÚRK).

Isten sáfára számára a legbiztosabb befektetés, ha a mennyek országában helyezi el kincseit (Mt 13:44), ahol nincs recesszió, kockázat, tolvajok vagy tőzsdei árzuhanás. Olyan ez, mintha egy soha ki nem apadó erszény lenne (Lk 12:33). Krisztus elfogadásával nyitjuk meg a bankszámlát, amire rendszeresen rátesszük a tizedet és a hálaadományainkat. Még ha fontos is, hogy gondoskodjunk a világi, földi dolgainkról, például be kell fizetnünk a csekkeket, mégis az örökkévaló igazságokra kell összpontosítanunk.

Olvassuk el 2Kor 4:18 versét! Hogyan tarthatjuk mindig szem előtt ezt az igazságot, ugyanakkor élhetünk felelős sáfárként?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Minden természetes képesség, gyakorlat vagy ajándék Istentől származik, akár genetikailag hordozzuk magunkban, akár tanulás útján vagy a környezetünk segítségével sajátítottuk el. Lényeges, hogy mit kezdünk a képességeinkkel és a tudásunkkal. Isten elvárja a sáfáraitól, hogy tanulják meg önképzéssel és a gyakorlati tapasztalatokkal mesteri fokra fejleszteni tudásukat és képességeiket (Préd 10:7).

Bésaléelt „betöltötte... Istennek lelkével, bölcsességgel, értelemmel és tudománnyal minden mesterségben” (2Móz 35:31), aki Aholiábbal együtt (2Móz 35:34) képes volt másoknak is átadni a szaktudását. Az anyagi világban élve is megtanulhatjuk, hogyan legyünk jobb sáfárok és hogyan éljünk adósság nélkül. Képezzük magunkat olvasással, előadásokkal, iskolai oktatáson való részvétellel (ha lehetséges), majd vigyük át a gyakorlatba is a tanultakat! Folyamatos fejlődéssel a lehető legtöbbet tehetjük Istenért és jó sáfárokká válhatunk. A talentumok példázata utal arra, hogy mindenki kapott talentumot, mégpedig „képeisége szerint” (Mt 25:15). Két szolga megkészszerzte a talentumait, a harmadik elásta a földbe. Folyamatos erőfeszítést igényel adottságaink fejlesztése, a talentumok elásásához viszont nem kellett semmilyen képesség vagy gyakorlat. A pénz kezelése, az adósságból való kilábalás, az önfegyelem gyakorlása és a gyakorlati tapasztalat olyan képzést biztosít, amit Isten meg tud áldani. Ahhoz, hogy sikeresek és kiválóak legyünk valamiben, újra és újra ismételnünk kell az adott dolgot.

„Amikor a Biblia tanítása megvalósul a mindennapi életben, az mély és maradandó hatással van a jellemre. Timóteus e leckét megtanulta és gyakorolta. Nem volt rendkívüli, fényes tehetség, de munkája értékes volt, mert Istentől kapott képességeit a Mester szolgálatára használta. Ismert gyakorlati kegyessége megkülönböztette a többi hívőtől, és ez tekintélyt adott neki” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 136. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Az önuralom mindig fontos a keresztény számára, de főként olyankor, amikor a hiánya anyagi nehézséghez vagy akár összeomláshoz is vezethetne. Gyülekezeti közösségként hogyan segíthetünk azoknak, akiket éppen ez veszélyeztet?
2. Olvassuk el Róm 13:7-8 verseit! Hogyan alkalmazhatjuk e szavakat a mindennapokban, a kapcsolatainkban?

PÁSKULYNÉ KOVÁCS ERZSÉBET:

AZOKNAK, AKIK SZOMORÚAN ÉLNEK

Azoknak, kik szomorúan élnek,
bánatuk van és nem remélnek,
azoknak írom, hogy aki hisz,
remél és nem kételkedik,
a megoldást Istenre bízva:
csodákat lát, ahogy van írva.

– „Én vagyok az Úr, a te Istened!”

„Én vagyok, ki megsegítelek!”

– „Örüljete az Úrban
mindenkor – örüljete!”